

Мощите на Свети Йоан Кръстител

На 28 юли 2010 г. екип от археолози под ръководството на проф. Казимир Попконстантинов откри при разкопките на манастирския комплекс „Св. Йоан Предтеча“ на остров Свети Иван край Созопол мощите на светеца.

Останките – части от ръка, лицева част и зъб – са намерени в реликварий от алабастър в олтарната част на стар манастирски комплекс, който е носел името на светеца. Мощехранителницата датира от средата на пети век.

На 29 юли екипът на проф. Попконстантинов откри и каменна кутийка от V век. „Била е с капаче и вътре е имало част от светите мощи на Йоан Кръстител, които са преместени от Константинопол до остров Свети Иван. На дъното на кутийката има връзан надпис на гръцки „Господи, помагай на своя раб Тома“. А на страните ѝ се виждат надписът „на свети Йоан“ в родителен падеж и е отбелязано „юни“, „24“. А на 24

да се вградят мощите на светеца-патрон, чийто име църквата носи. „Кутийката с мощите на св. Йоан Кръстител е била вложена в стълба на олтарния престол на стария храм. Когато век или два по-късно строят нов храм, монасите не са били сигурни дали ще намерят реликварий и за всеки случай си носят мощи. Установяват обаче, че реликварият си е на мястото. Не го отварят, за да сложат мощите, а пробиват една дупчица и през нея вкарват останалите костици, които са пренесли. После я тампонират с хоросанов разтвор“, казва проф. Попконстантинов. Реликвария с мощите на светеца бе разпечатан на 1 август от специална комисия Разкопките и реставрацията

на манастирския комплекс са финансирани от норвежкото правителство по линия на Европейското икономическо пространство (ЕИП). Сумата за проекта е 580 хиляд. евро, които покриват 90% от всички разходи. Българското правителство

отпусна 420 хиляди лева за довършване ремонта на созополската църква „Св. Св. Кирил и Методий“, където окончателно ще бъдат положени мощите на светеца.

СКЕПСИС И ВЪЗТОРГ

Откритието на проф. Попконстантинов предизвика интересът на световните медии. То бе отразено в емисиите на CNN и BBC. Екип на тв канала на „Нешънъл Джографик“ ще снима в Созопол научно-документален филм за откритите в България мощи на Йоан Кръстител. Бурни дебати за това дали мощите принадлежат действително на св. Йоан се

развихриха и в българските медии. Не липсваха скептични реакции. Министърът без портфейл Божидар Димитров обвини някои археолози, че завиждат на колегата си проф. Попконстантинов за голямото откритие и ги нарече шибани колеги. Те от своя страна поискаха оставката му. „Искам да кажа, че ние сме в най-добро положение от всички други деветнайсет църкви и манастири, които твърдят, че имат мощите на свети Йоан Кръстител, защото ние имаме автентично доказателство“, заяви министърът без портфейл и бивш директор на НИМ Божидар Димитров, цитиран от БНР. Според него това е надписът от V-ти век върху т.нар. транспортен реликварий, с който са пренесени мощите от Константинопол в Созопол. Историкът Михаел Хесеман, който датира реликвите на Ватикана смята, че мощите са автентични, но те нямат притегателната сила на по-известните религиозни обекти като Плащеницата. Според Фабрицио Висконти от специалната комисия на Ватикана по въпросите на археологията на свещеното, по света има хиляди реликви, за които се претендира, че са от Йоан Кръстител. Висконти заяви за Си Ен Ен, че „комисията ще изчака по-задълбочено проучване, преди да обяви становището си“. Ръководството на Българската православна църква обяви откритието за автентично. Хиляди поклонници от различни националности чакаха часове пред църквата „Св. Георги“, където през август мощите бяха пренесени с литийно шествие, предвождано от сливения митрополит Йоаникий и двамата министри Божидар Димитров и Симеон Дянков. Там те ще останат докато приключи ремонтът на църквата „Св. Св. Кирил и Методий“. В църквата „Св. Георги“ има още мощи на Св. Андрей Първозвани и парче от Светия кръст.

Мария Захариева

Отваряне на реликвария с мощите на св. Йоан Кръстител

юни е празникът Рождество на свети Йоан. От този надпис по-категоричен отговор чии са мощите, не можем да имаме. В реликвария имаше 9 мощи, но само две от тях попадат в кутийката и точно те са принадлежали на св. Йоан Предтеча“, казва в интервю за в. „Монитор“ проф. Казимир Попконстантинов.

На остров Свети Иван археолозите са открили останки от църква, разрушена в края на V век. По-късно на мястото на старата църква е построена нова. Според църковния канон при издигането на нова църква на мястото на старата под основния камък на олтарната маса трябва